

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Belső Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Kottász Béla Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kezesi kötelezettség teljesítése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2011. május 24. napján kelt 10.P.21.407/2010/18. számú ítélete ellen az alperes által 19. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a M Kft-nek a 2007. és 2008. években összesen 7.198.851 forint összegű tartozása keletkezett a felperessel szemben. A peres felek hosszas tárgyalásokat folytattak a tartozás rendezése érdekében, e tárgyalások során a M Kft-t nem csak az alperes, mint ügyvezetője, hanem annak volt házastársa és testvére is képviselte, ők ketten az ügyvezetőtől a képviselőre szóló megbízás alapján jártak el. A M Kft. fizetési haladékokat kért, ezt a felperes csak megfelelő fedezet biztosítása mellett volt hajlandó engedni. Az adós cég gépjármű- és ingatlanfedezetet is felkínált, amit a felperes nem fogadott el. A felperes 2009. január 14-én e-mailben küldte meg a M Kft-nek a tartozás fizetési ütemezéséről, részletfizetési lehetőség biztosításáról szóló megállapodás tervezetét, amely az alperesnek, mint a M Kft. ügyvezetőjének készfizető kezesség vállalására vonatkozó nyilatkozatot is tartalmazott. Ez utóbbi tényre a kísérőlevélben külön felhívta a felperes az alperes figyelmét, kérve a

készfizető kezességvállalási nyilatkozathoz a személyi adatai pontos kitöltését. Másnap a felperes területi képviselője, H.A. a M Kft.-nél megjelent a megállapodás aláírt példányának az átvétele végett. A megállapodást az alperes annak 2. oldalán kétszer is ellátta névaláírásával, egyszer a M Kft. ügyvezetőjeként, egyszer pedig készfizető kezesként. A M Kft. a felperessel szemben fennálló 7.198.851 forint összegű tartozásából 702.000 forintot fizetett meg a felperesnek. A M Kft. felszámolás alá került. A felszámolási eljárásban a felperes 7.623.011 forint összegű hitelezői igényt jelentett be a felszámolónak, amit a felszámoló nyilvántartásba vett határidőben bejelentett követelésként és tájékoztatta a felperest arról, hogy a felszámolási eljárás várhatóan meg nem térülő követelés marad.

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 6.498.849 forint tőke, 140.171 forint határozott összegű késedelmi kamat és a megállapodásban foglalt részletek után az ott írt időpontoktól kezdődően a kifizetésig terjedő időre járó késedelmi kamat megfizetésére, amit a jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékében határozott meg. Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a M Kft. és a felperes megállapodást kötött egymással a hátralékos számlatartozás részletekben történő fizetésére, de vitatta, hogy ezzel egyidejűleg magánszemélyként készfizető kezességet vállalt volna. Állította, hogy az általa aláírt okiratban kezességvállalás szóba sem került, ő csak az ütemezési megállapodás 2. oldalát látta el névaláírásával, ez az oldal pedig nem tartalmaz kezességvállalásra vonatkozó nyilatkozatot. Az okiratot a kézjegyén felül mindkét helyen a Kft. bélyegző-lenyomatával is ellátta, ami azt igazolja, hogy nem magánszemélyként, hanem cégszerűen írta azt alá. Álláspontja szerint, ha magánszemélyként kezességet vállalt volna, a magánokirat teljes bizonyító erejéhez szükség lett volna két tanúra, akik előtt az okirat aláírására sor kerül. Előadta, hogy a megállapodás első oldalát el sem olvasta és alá sem írta. A kezességvállalási nyilatkozatot tartalmazó első oldalon az aláírása nem szerepel, ez is bizonyítja álláspontja szerint kezességvállalásának a hiányát. Hivatkozott arra, hogy a megállapodás aláírására nem a keltezése szerinti helyen és időben került sor és azt a szerződő felek nem egyidejűleg írták alá.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet teljesítette és annak megfelelően marasztalta az alperest. A bizonyítás adatainak mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a kereset alapjául szolgáló készfizető kezességvállalási nyilatkozatot megtette. Rögzítette, hogy bár érvényes kezességvállalásra csak írásban kerülhet sor, ennek nem érvényességi kelléke az okirat teljes bizonyító erejű magánokirati formába történő foglalása és olyan kikötést sem tartalmaz a jogszabály, hogy a kezesnek a nyilatkozat minden oldalát alá kellene írnia. Részletesen értékelte az alperes volt házastársának és testvérének a tanúvallomását, amelyek azonban csak a kereset alapjául szolgáló fizetési ütemezésre vonatkozó és a készfizető kezességvállalási nyilatkozatot tartalmazó megállapodás aláírását megelőző tárgyalások folyamatára vonatkozó adatokat tartalmaztak, de a tanúknak nem volt tudomása a készfizető kezességvállalási nyilatkozat aláírásáról és annak körülményeiről. Valósként fogadta el a M Kft. dolgozóinak azon tanúvallomásait, amelyek szerint az alperes személyi adataihoz a

dolgozók hozzáférhettek és beírhatták az e-mailben megküldött megállapodás-tervezetbe az alperes személyi adatait. A tanúvallomások és a felperes által becsatolt pert megelőző elektronikus levelezés adatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a Pp.164.§ (1) bekezdése szerinti kötelezettsége ellenére nem bizonyította a kereset alapjául szolgáló okirat tartalmának a valótlanosságát, a bizonyítatlanság következményeit neki kell viselnie. Nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a megállapodás keltezése annak helyét és időpontját illetően is valótlan. Ezzel szemben álláspontja szerint a kezességvállalás szempontjából jelentősége csak a megállapodás megkötésének van, a megkötés valós időpontjának és helyének nincs. Az elsőfokú bíróság az ítéletét a Ptk.274.§ (2) bekezdésének *a)* pontjára, a Cstv.37.§ (3) bekezdésére, a Ptk.301/A.§ (2) bekezdésére és a Pp.164.§ (1) bekezdésére alapította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását. Fellebbezésének indokolásában lényegében megismételte az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésének az indokait. Hivatkozott újból arra, hogy készfizető kezességet nem vállalt, csak fizetési ütemezésre vonatkozó megállapodást írt alá, amelyből nem kapott egy példányt sem, annak tartalmát nem ismerte. Hivatkozott arra, hogy a megállapodás aláírásának az idejére a felperes már be is nyújtotta a M Kft. ellen a felszámolási kérelmet, ez a megállapodás első oldalának a szövegéből is kiderül, így életszerűtlen, hogy a felszámolási eljárás megindulásának tudatában kezességet vállalt volna. Hivatkozott arra, hogy volt házastársa és testvérének tanúvallomása szerint sem volt szó arról, hogy kezességet kívánt volna vállalni, de az elsőfokú bíróság mind az ő vallomását, mind a tanúk vallomását figyelmen kívül hagyta. Megismételte azt a hivatkozását, hogy az okiratot nem annak keltezése szerint B-n és 2009. január 8-án írta alá, a január 8-i dátum valótlanosága abból is kitűnik, hogy a felperes még az azt követő héten beszerezni kívánta az alperes személyi adatait. Hivatkozott arra, hogy a felperes ügyvezetője be is csapta őt a 2008. decemberi egyeztetésnél, azt ígérve, hogy az ütemezés szerinti részletfizetés vállalása és pontos teljesítése esetén nem nyújtja be a felszámolási kérelmet, holott azt már benyújtotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, a tényállást csak annyiban javítja a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet 4. oldal első bekezdésének utolsó sorában a 702.000 forint helyett a helyes összeg 700.002 forint. A tényállást az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg helyesen, ennek során az elsőfokú eljárásban a felek által elé tárt bizonyítékokat teljes körűen értékelte, ide értve az alperes tényelődadását és az alperes által bejelentett tanúk vallomását is. Az alperes volt házastársának és testvérének a tanúvallomása nem cáfolja az alperes készfizető kezességvállalásának a tényét. E két tanú állítása szerint azokon

az üzleti tárgyalásokon, amelyeken ők képviselték a M Kft-t, nem került szóba az alperes készfizető kezességvállalása. A készfizető kezességvállalás tényének a megállapítására azonban nem is e tárgyalások eredményeként és e tárgyalások során elhangzott nyilatkozatok alapján került sor, hanem az e tárgyalásokat követő elektronikus levélváltás tartalmára és e levélváltás során a felperes által az alperesnek megküldött megállapodás-tervezet tartalmára és annak alperes általi aláírására figyelemmel. Az alperes a névaláírásának valódiságát pedig nem vitatta az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében sem.

A bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen megállapított tényekből az elsőfokú bíróság helyes jogi következtések levonásával hozta meg érdemben is helytálló döntését, ezért azt a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján - utalással a Pp.254.§ (3) bekezdésében foglaltakra is - helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az elsőfokú bíróság által adott indokok teljes körű fenntartása mellett az alábbiakra utal még a másodfokú bíróság.

A jogvita elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az alperes kapott-e példányt a megállapodásból, illetőleg annak tartalmát ismerte-e vagy sem, mert amennyiben ezek az állításai valósak, e körülmények csak az alperes kirívó ügyvezetői felelőtlenségére utalnak, de jognyilatkozatának érvényességét nem befolyásolják. Olyan helyzetben, amikor a cég fennmaradása és jövője forog kockán, a cég ügyvezetője felelősséggel nem teheti meg azt, hogy nem olvassa el az általa aláírt megállapodást kellő figyelemmel annak aláírását megelőzően és nem követeli meg a megállapodás egy mindkét fél által aláírt példányát a cég irattárába történő elhelyezés végett. Különösen olyan helyzetben nem teheti ezt meg, amikor a megállapodás a cég számára olyan előnyöket, kedvezményeket tartalmaz, amelyek a megállapodás nélkül nem illelnék meg a céget, tehát a kedvezmények érvényesítése, bizonyítása végett szükség lehet rá.

Az alperes nem vitatta a kereset alapjául szolgáló megállapodáson lévő névaláírásai valódiságát. A Pp.197.§ (2) bekezdése értelmében, ha a magánokiraton lévő aláírás valódisága nem vitás vagy bizonyított, az aláírást megelőző szöveget az ellenkező bizonyításáig meg nem hamisítottnak kell tekinteni, kivéve, ha az okirat rendellenességei vagy hiányai ezt a vélelmet megdöntik. Az adott esetben az okiratnak nem voltak rendellenességei vagy hiányai, amelyek a Pp.197.§ (2) bekezdésébe foglalt vélelmet megdöntötték volna. Ezt a vélelmet az alperes egyéb módon sem döntötte meg, holott az erre vonatkozó bizonyítási kötelezettségéről megfelelő tájékoztatást kapott az elsőfokú bíróságtól (6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal). Eszerint a kereset alapjául szolgáló okirat készfizető kezességvállalásra vonatkozó szövege az okiratba nem utólag került be, azt már tartalmazta az okirat az alperes általi aláírásakor is. A Ptk.207.§ (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A

nyilatkozat egyértelműen a Ptk.274.§ (2) bekezdésének *a)* pontja alá eső készfizető kezességvállalási nyilatkozat. Az eset körülményei különösen arra utalnak, hogy az alperes megtette ezt a nyilatkozatot, hiszen a megállapodás szövegtervezetének erre az elemére külön felhívta a felperes az alperes figyelmét, vastag betűvel kiszedve az ezzel kapcsolatos személyi adatok kitöltésére vonatkozó kívánalmat. Az alperes állította, hogy mindezek ellenére neki nem volt tudomása a készfizető kezességvállalás tényéről a megállapodás aláírásakor. Ez a hivatkozás tartalma szerint arra utal, hogy a szerződési nyilatkozata nem a valós szerződési akaratát tükrözte. Akarathibán alapuló megtámadási jogot azonban nem érvényesített, hivatkozása szerint azért, mert a megállapodás tartalmáról már csak a perben, az egy éves megtámadási határidő letelte után szerzett tudomást. Ez utóbbi nyilatkozatát is jogi képviselő útján tette, ehhez képest a nyilatkozat nem értelmezhető, hiszen a Ptk.236.§ (2) bekezdése alapján a tévedésen, megtévesztésen alapuló megtámadási határidő a tévedés-megtévesztés felismerésekor kezdődik. E szerint - amennyiben az alperes valóban csak az elsőfokú eljárás folyamán szerzett tudomást a készfizető kezességvállalási nyilatkozata megtételéről - határidőben megtámadhatta volna a nyilatkozata érvényességét. Egyebekben rögzíthető, hogy a felperes a 2010. június 24-én levélben felszólította az alperest kezesi kötelezettsége teljesítésére. Arról nem nyilatkozott az alperes, hogy e felszólítást mért hagyta válasz nélkül, miért nem követelte meg a felperestől a kezességvállalás igazolását és miért nem támadta meg azonnal a kezességvállalási nyilatkozat érvényességét. Ugyancsak nem adott magyarázatot az alperes arra a körülményre, hogy miért írta alá a kereset alapjául szolgáló megállapodást annak 2. oldalán kétszer is, miért nem vizsgálta meg a kétszeri névaláírás szükségességét, illetőleg, ha megvizsgálta, akkor kezességvállalása hiányában miért írta azt alá készfizető kezesként is. E körülmények figyelembevételével az alperesnek az az állítása, hogy ő ténylegesen nem vállalt készfizető kezességet a felperessel szemben, első tekintetre is hiteltelen, a perben rendelkezésre álló bizonyítékok nem bizonyítják, sőt az ellenkezőjét igazolják.

Az állítása valóságát nem valószínűsíti az a körülmény, hogy a kezességvállalási nyilatkozat megtételekor már benyújtotta a felperes a M Kft-vel szembeni felszámolási kérelmet, hiszen a felszámolási kérelem benyújtása nem egyenlő a cég felszámolásával, és az alperes állításával ellentétben „életszerű”, hogy egy cég, illetve annak ügyvezetője a felszámolási kérelem benyújtását követően is igyekezzon elkerülni a cég felszámolását, pl. oly módon, hogy megfelelő biztosítékokat ad a cég hitelezőinek.

A kereset alapjául szolgáló megállapodás keltezésének és a keltezés valótlanságának a készfizető kezességvállalási nyilatkozat érvényessége szempontjából nincs jelentősége. A Ptk.272.§ (2) bekezdése alapján a kezességet csak írásban lehet érvényesen vállalni, de az írásbeliségnek ez a jogszabályi követelménye nem terjed ki a keltezésre és annak valós voltára. Ez a szerződés ugyanis létrejöhet a Ptk.213.§-a értelmében távollévők között is, ez esetben pedig az aláírás helye és ideje értelemszerűen mindkét aláíró vonatkozásában különbözik,

és az a feltétel sem teljesülhet, hogy az aláírásra a szerződő felek együttes jelenlétében egyidejűleg kerüljön sor.

A jogvita érdemi elbírálása szempontjából annak sem volt jelentősége, hogy a felperes ügyvezetője ténylegesen becsapta-e az alperest és mennyiben, tekintettel arra, hogy az alperes a kereset alapjául szolgáló jognyilatkozatát megtévesztés címén sem támadta meg, így az esetleges felperesi megtévesztő magatartást vizsgálni a perben nem kellett.

A fellebbezés sikertelen, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltségek viselésére az alperes köteles, az alperesnek azonban az elsőfokú bíróság teljes személyes költségmentességet engedélyezett, így a másodfokú eljárásban az állam által előlegezett illetéket megtérítenie nem kell. Köteles azonban a felperes jogi képviselővel felmerült munkadíj megtérítésére, ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával 25.000 forintban határozta meg, figyelembe véve azt, hogy a felperes jogi képviselője a másodfokú eljárásban egy fél oldalas előkészítő iratot terjesztett elő, így az általa kifejtett munka mennyisége és minősége nem indokolta a rendelkező részben írt összegnél magasabb jogi képviselői munkadíj megállapítását. A meghatározott munkadíj a rendelet 4/A.§-a alapján az általános forgalmi adót magába foglalja.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.256/A.§-a (1) bekezdésének *f)* pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

P é c s , 2011. november 8.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró